

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างเทศบัญญัติเทศบาลเมืองน่าน
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์ พ.ศ. 2541

หลักการ

ให้มีเทศบัญญัติเทศบาลเมืองน่าน ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ตลอดจนกำหนดมาตรการควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว มาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ประกอบกับมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2510

เทศบัญญัติเทศบาลเมืองน่าน
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
พ.ศ. 2541

โดยที่เห็นเป็นการสมควรตราเทศบัญญัติเทศบาลเมืองน่าน ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2498 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 5 แห่ง
พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2510 ประกอบกับมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. 2535 เทศบาลเมืองน่าน โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาเทศบาลเมืองน่าน จึงตราเทศบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาลเมืองน่าน เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์
พ.ศ. 2541

ข้อ 2. เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาลเมืองน่าน เมื่อได้ประกาศโดยเปิดเผยที่สำนักงาน
เทศบาลเมืองน่านแล้ว 7 วัน

ข้อ 3 ในเทศบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การมีสัตว์ไว้ในครอบครองและดูแลเอาใจใส่ บำรุง ตลอดจนให้อาหารเป็นอาจิม

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์หรือปล่อยสัตว์ให้อยู่นอกสถานที่
เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือที่เลี้ยงสัตว์

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิได้เป็นของเอกชนและประชาชน
สามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองน่าน

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ปฏิบัติ
หน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และเทศบัญญัตินี้

ข้อ 4. ให้เทศบาลเมืองน่าน เป็นเขตควบคุมการเลี้ยง ดังต่อไปนี้

- (1) ช้าง
- (2) ม้า
- (3) โค
- (4) กระบือ

- (5) สุกร
- (6) แพะ
- (7) แกะ
- (8) กวาง
- (9) ห่าน
- (10) เป็ด
- (11) ไก่
- (12) สุนัข
- (13) แมว
- (14) งู
- (15) จระเข้
- (16) นก
- (17) หมี
- (18) กระจ่าง
- (19) เต่า
- (20) ตะพาบน้ำ
- (21) กบ
- (22) ปลา
- (23) อีโกนนำ

ให้นายกเทศมนตรีเมืองน่าน มีอำนาจกำหนดประเภทและชนิดของสัตว์ที่ต้องควบคุมการเลี้ยงเพิ่มเติม ทั้งนี้โดยอาจควบคุมการเลี้ยงเฉพาะในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง หรือเต็มพื้นที่เทศบาลเมืองน่าน

ข้อ 5 นอกจากการเลี้ยงสัตว์ตามปกติวิสัยแล้ว เจ้าของสัตว์จะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) จัดให้มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มั่นคงแข็งแรงตามความเหมาะสมแก่ประเภทและชนิดของสัตว์และมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอ มีระบบการระบายน้ำที่ถูกสุขลักษณะ และมีระบบบำบัดของเสียที่เกิดขึ้นอย่างถูกสุขลักษณะ
- (2) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ
- (3) กำจัดซากสัตว์และมูลสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะ
- (4) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์เพื่อป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์มาสู่คนโดยสัตว์แพทย์
- (5) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ของตน
- (6) ไม่เลี้ยงสัตว์ในสถานที่ที่นายกเทศมนตรีเมืองน่านกำหนด

ข้อ 6 ในกรณีที่มีเหตุชวนสงสัยว่าสัตว์เลี้ยงนั้นเป็นโรคอันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของบุคคลทั่วไป ให้เจ้าของสัตว์แยกกักสัตว์นั้นไว้ต่างหาก และแจ้งให้สัตวแพทย์ของเทศบาลเมืองน่านทราบและต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของสัตวแพทย์

ข้อ 7 ให้นายกเทศมนตรีเมืองน่าน มีอำนาจกำหนดการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์หรือห้ามเลี้ยงสัตว์ เฉพาะในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่งหรือเต็มพื้นที่เทศบาลเมืองน่าน

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การปล่อยสัตว์เพื่อการกุศลตามประเพณี

ข้อ 8 เจ้าของสัตว์จะต้องควบคุมดูแลสัตว์ของตนมิให้ก่ออันตรายหรือเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น

ข้อ 9 ห้ามมิให้ผู้ใดเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ตามข้อ 5 ในที่หรือทางสาธารณะซึ่งอยู่ภายในเขตเทศบาลเมืองน่าน

ข้อ 10 ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งอยู่ภายในเขตเทศบาลเมืองน่าน และบริเวณริมแม่น้ำหรือเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้ในที่สำหรับกักสัตว์ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดไว้ เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน

ข้อ 11 เมื่อได้จับและนำสัตว์มากักไว้ตามความในข้อ 11 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปิดประกาศไว้ ณ ที่สำนักงานเทศบาลเมืองน่าน เพื่อให้ผู้เป็นเจ้าของมารับคืนไป

ข้อ 12 เมื่อพ้นกำหนดเวลากักสัตว์ ตามข้อ 11 แล้ว ยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืน ให้สัตว์นั้นตกเป็นของเทศบาลเมืองน่าน แต่ถ้การกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้น หรือสัตว์อื่นหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายหรือขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้ว ให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่ง และเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนด ตามข้อ 11 เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูให้แก่เทศบาลเมืองน่านตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ 13 เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และเทศบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข และพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(2) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ในวาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามตามข้อเท็จจริงหรือเรียกหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่นั้น

- (3) แนะนำให้เจ้าของสัตว์ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเทศบัญญัติหรือคัมพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
- (4) ยึดหรืออายัดสิ่งของใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น
- (5) เก็บหรือนำสิ่งของใด ๆ ที่สงสัยว่าจะไม่ถูกสุขลักษณะหรือจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากอาคารหรือสถานที่ใด ๆ เป็นปริมาณตามสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบตามความจำเป็นได้โดยไม่ต้องใช้ราคา

ข้อ 14 หากเจ้าของสัตว์ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือประกาศตามที่ยกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือเทศบัญญัติหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของสัตว์แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าหากเจ้าของสัตว์ไม่แก้ไขหรือการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์นั้นจะก่อให้เกิดหรือเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดเลี้ยงสัตว์ทันที เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่ เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งตามสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการทันที

ข้อ 15 ถ้าเจ้าพนักงานสาธารณสุขตรวจพบว่าไม่ถูกต้องหรือมีการกระทำใด ๆ ที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือเทศบัญญัตินี้ ในอันที่จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนหรือจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนเป็นส่วนรวมซึ่งสมควรจะดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วนให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของสัตว์แก้ไขหรือระงับเหตุ นั้น หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือระงับเหตุนั้นได้ตามสมควร แล้วให้แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ

ข้อ 16 ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งตามเทศบัญญัติ ข้อ 15 หรือในกรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีคำสั่งตามเทศบัญญัติข้อ 16 ผู้ที่ได้รับคำสั่งไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุทุเลาการบังคับตามคำสั่ง เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจะเห็นสมควร ให้มีการทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้นไว้ชั่วคราว

คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการสาธารณสุขให้เป็นที่สุด

ข้อ 17 ผู้ใดฝ่าฝืนเทศบัญญัติ ข้อ 5 ถึงข้อ 10 มีความผิดตามมาตรา 73 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 18 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกหรือไม่ยอมแจ้งข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานหรือขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข

หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามเทศบัญญัติ ข้อ 14 มีความผิดตามมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 19 ผู้ดำเนินกิจการผู้ใดดำเนินกิจการในระหว่างที่มีคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้หยุดดำเนินกิจการ ตามเทศบัญญัติข้อ 15 โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร มีความผิดตามมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 20 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ตามเทศบัญญัติข้อ 16 โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข มีความผิดตามมาตรา 81 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 21 ให้นายกเทศบาลเมืองน่าน มีหน้าที่รักษาให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ 3 เดือน 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

ลงชื่อ *สิรินทร งามสุด*

(นางสิรินทร งามสุด)

นายกเทศมนตรีเมืองน่าน

อนุมัติ

ลงชื่อ *ไชยพงษ์ อภัยวงษ์*

(นายไชยพงษ์ อภัยวงษ์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน

สำเนาถูกต้อง

สำนักงานเทศบาลเมืองน่าน
จังหวัดน่าน